

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ТЕОРІЯ ГАЛУЗЕВИХ РИНКІВ»

Рівень вищої освіти: Перший (бакалаврський)
Спеціальність: 281 Публічне управління та адміністрування
Рік навчання: 2-й, семестр 3,4-й
Кількість кредитів ECTS: 5 кредитів
Назва кафедри: Комп'ютерних наук та економічної кібернетики
Мова викладання: українська

Лектор курсу

к.т.н., доц. **Волонтир Людмила Олексіївна**

**Контактна інформація
лектора (e-mail)**

mv@vsau.vin.ua

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Теорія галузевих ринків» є вибірковою компонентою ОПП.

Загальний обсяг дисципліни 150 год.: лекції - 16 год.; практичні заняття - 28 год., самостійна робота - 106 год.

Формат проведення: лекції, практичні заняття, консультації.
Підсумковий контроль – залік.

ПРЕРЕКВІЗИТИ І ПОСТРЕКВІЗИТИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Пререквізити: «Вища математика», «Інформаційні технології».

Постреквізити: «Теорія систем», «Інформаційні технології в галузі», «Виробнича практика», «Дипломне проектування».

ХАРАКТЕРИСТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Призначення навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Теорія галузевих ринків» спрямована на формування системи знань про особливості взаємозв'язків і взаємовідносин між суб'єктами господарювання на рівні окремих ринків та галузей, їх вплив на структуру та результативність економіки в цілому. Предметом вивчення дисципліни «Теорія галузевих ринків» є загальні поняття, основні властивості та структурні елементи теоретичних, методологічних та методичних засад формування галузевих ринків, специфіка їх функціонування, а також вплив на структуру та результативність економіки в цілому. Об'єктом дослідження є проблеми щодо формування та функціонування галузевих ринків на рівні держави.

Мета вивчення навчальної дисципліни

Метою вивчення дисципліни «Теорія галузевих ринків» є формування у

здобувачів економічного світогляду та економічного мислення на основі поглибленого вивчення базових концепцій, основних шкіл і методів дослідження галузевих ринків, їх структури; набуття навичок аналізу закономірностей та особливостей функціонування галузевих ринків, їх результативності та сталого розвитку, особливостей галузевої політики держави та поведінки фірм на ринках.

Завдання вивчення дисципліни

Здатність демонструвати розуміння особливостей організації, закономірностей розвитку й функціонування галузевих ринків у сучасних умовах; принципи побудови, аналіз закономірностей та особливостей функціонування основних моделей ринкових структур; виявлення форм взаємодії суб'єктів ринкових відносин для забезпечення їх сталого розвитку; вміння застосовувати методичний інструментарій для проведення комплексних досліджень та аналізу господарської діяльності суб'єктів ринкових відносин на відповідних галузевих ринках, оцінювати економічні наслідки та ефективність їх функціонування та інтерпретувати отриману інформацію для обґрунтування управлінських рішень; знати основні теоретико-методологічні концепції, підходи та моделі, що використовуються під час дослідження галузевих ринків; аналізувати особливості галузевої політики держави та обґрунтовувати ефективність заходів державної політики щодо регулювання галузевих ринків на основі використання сучасних методів.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен володіти інтегральними, загальними та фаховими компетентностями, зокрема:

інтегральна компетентність:

Здатність вирішувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері маркетингової діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування відповідних теорій та методів і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

загальні компетентності:

ЗК4. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК5. Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.

ЗК13. Здатність працювати в міжнародному контексті.

спеціальні (фахові) компетентності:

СК2. Здатність критично аналізувати й узагальнювати положення предметної області сучасного маркетингу.

СК3. Здатність використовувати теоретичні положення маркетингу для інтерпретації та прогнозування явищ і процесів у маркетинговому середовищі.

програмні результати:

Р 10. Пояснювати інформацію, ідеї, проблеми та альтернативні варіанти прийняття управлінських рішень фахівцям і нефахівцям у сфері

маркетингу, представникам різних структурних підрозділів ринкового суб'єкта.

Р 17. Демонструвати навички забезпечення ефективності маркетингової діяльності на засадах використання результатів бізнес аналітики та новітніх ринкових технологій.

Вивчення даної дисципліни формує у здобувачів освіти соціальні навички (soft skills): комунікативність (реалізується через: метод роботи в парах та групах, робота з інформаційними джерелами), робота в команді (реалізується через: метод проєктів), лідерські навички (реалізується через: робота в групах, метод проєктів).

План вивчення навчальної дисципліни

Тиждень	Назви теми	Форми організації навчання та кількість годин		Самостійна робота, кількість годин
		лекційні заняття	практичні заняття	
1	Тема 1. Вступ до теорії галузевих ринків. Методологія детермінації релевантного ринку	2	4	12
2	Тема 2. Ринкова концентрація та ринкова влада	2	4	12
3	Тема 3. Монопольні ринки	2	4	12
4	Тема 4. Конкуренція у виробничій вертикалі	2	4	12
5	Тема 5. Конкуренція на олігопольних ринках	2	4	12
6	Тема 6. Диференціація товарів	2	2	12
7	7. Інформаційна асиметрія та реклама	2	2	12
8	Тема 8. Науково-технічний прогрес та інновації у конкурентній боротьбі	1	2	12
9	Тема 9. Державне регулювання галузевих ринків	1	2	10
Разом		16	28	106

Самостійна робота здобувача вищої освіти

(Описати завдання, порядок виконання, вимоги до виконання завдань, що виносяться у самостійну роботу здобувача)

Самостійна робота студента організовується шляхом видачі індивідуального переліку питань і практичних завдань з кожної теми, які не виносяться на аудиторне опрацювання та виконання індивідуального творчого завдання (презентації).

Самостійна робота здобувача вищої освіти є одним із способів

активного, цілеспрямованого набуття нових для нього компетентностей, знань та умінь. Вона є основою його підготовки як фахівця, забезпечує набуття ним прийомів пізнавальної діяльності, інтерес до творчої роботи, здатність вирішувати наукові та практичні завдання.

Виконання здобувачем вищої освіти самостійної роботи передбачає, за необхідності, отримання консультацій або допомоги відповідного фахівця. Навчальний матеріал навчальної дисципліни, передбачений робочою програмою навчальної дисципліни для засвоєння здобувачем у процесі самостійної роботи, виноситься на поточний і підсумковий контроль поряд з навчальним матеріалом, який опрацьовувався під час аудиторних занять. Організація самостійної роботи здобувачів вищої освіти передбачає: планування обсягу, змісту, завдань, форм і методів контролю самостійної роботи, розробку навчально-методичного забезпечення; виконання здобувачем запланованої самостійної роботи; контроль та оцінювання результатів, їх систематизацію, оцінювання ефективності виконання здобувачем самостійної роботи.

Індивідуальні завдання здобувач виконує самостійно під керівництвом викладача згідно з індивідуальним навчальним планом.

У випадку реалізації індивідуальної освітньої траєкторії здобувача заняття можуть проводитись за індивідуальним графіком.

Під час роботи над індивідуальними завданнями, розв'язуванням задач не допустимо порушення академічної доброчесності. Презентації та виступи мають бути авторськими та оригінальними.

Самостійна робота студента є важливою складовою у підготовці кваліфікованого фахівця, конкурентоспроможного на ринку праці, здатного до компетентної професійної діяльності на рівні світових стандартів.

Види самостійної роботи

№	Вид самостійної роботи	Години	Терміни виконання	Форма та метод контролю
1	Підготовка до лекційних та практичних занять	32	щотижнево	Усне та письмове опитування
2	Підготовка самостійних питань з тематики дисципліни	22	щотижнево	Усне та письмове опитування
3	Індивідуальні творчі завдання (виконання презентації, презентації за заданою проблемною тематикою, дослідницькі проекти)	30	4 рази на семестр	Спостереження за виконанням, обговорення, виступ з презентацією, презентація проекту, усний захист
4	Підготовка до контрольних робіт та тестування	22	2 рази на семестр	Тестування у системі Сократ
Разом		106		

Список основної та додаткової літератури

Основна

1. Герасименко А.Г. Аналіз і контроль концентрації суб'єктів господарювання: підручник К.: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2012. 484 с.
2. Ігнатюк А.І. Економіка галузевих ринків: навчальний посібник К. : ВПЦ "Київський університет", 2015. 448 с.
3. Управління у сфері економічної конкуренції: Навчальний посібник у 2 томах. Том 1. В.Д. Лагутін, А.Г. Герасименко, Л.С. Головка та ін.; За ред. А.Г. Герасименко К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2015. 480 с.
4. Lambertini L. Differential Games in Industrial Economics. Cambridge University Press, 2018, 258 p.

Додаткова

1. Ігнатюк А.І. Галузеві ринки: теорія, практика, напрями регулювання: Монографія. К.: ННЦ ІАЕ, 2010. 465 с.
2. Ігнатюк А.І. Економіка галузевих ринків: навч. посібник. К.: ВПЦ «Київський університет», 2015. 448 с.
3. Вашків О. Економіка галузевих ринків: опорн. консп. лекцій. Тернопіль: ТНЕУ, 2017. 184 с.
4. Теорія галузевих ринків: методичні рекомендації для практичних занять та самостійної роботи здобувачів освітнього ступеня «бакалавр» спеціальностей 051 «Економіка», 071 «Облік і оподаткування», 072 «Фінанси, банківська справа та страхування», 073 «Менеджмент», 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» / укладач В.В. Зубченко. Біла Церква: БНАУ, 2020. 48 с.

Контроль і оцінка результатів навчання

У кінці семестру, здобувач вищої освіти може набрати до 60% підсумкової оцінки за виконання всіх видів робіт, що виконуються протягом семестру, до 10% за показники наукової, інноваційної, навчальної, виховної роботи та студентської активності і до 30% підсумкової оцінки – за результатами підсумкового контролю.

Розподіл балів за видами навчальної діяльності

	Вид навчальної діяльності	Бали
Атестація 1		
1	Участь у дискусіях на лекційних заняттях	4
2	Участь у роботі на практичних заняттях	6
3	Виконання домашніх завдань	5
4	Виконання контрольних робіт, тестування	10
5	Індивідуальні та групові творчі завдання (виконання презентації, презентації за заданою проблемною тематикою, дослідницькі проекти)	5
	Всього за атестацію 1	30
Атестація 2		
6	Участь у дискусіях на лекційних заняттях	4
7	Участь у роботі на практичних заняттях	6
8	Виконання домашніх завдань	5
9	Виконання контрольних робіт, тестування	10

10	Індивідуальні та групові творчі завдання (виконання презентації, презентації за заданою проблемною тематикою, дослідницькі проєкти)	5
	Всього за атестацію 2	30
	Показники наукової, інноваційної, навчальної, виховної роботи та студентської активності	10
	Підсумкове тестування	30
	Разом	100

Шкала оцінки знань здобувача

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою для екзамену
90 – 100	A	відмінно
82-89	B	добре
75-81	C	
66-74	D	задовільно
60-65	E	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Якщо здобувач упродовж семестру за підсумками контрольних заходів набрав (отримав) менше половини максимальної оцінки з навчальної дисципліни (менше 35 балів), то він не допускається до заліку чи екзамену.

Крім того, обов'язковим при мінімальній кількості балів за підсумками контрольних заходів є виконання індивідуальної творчої роботи (презентації).

Програма навчальної дисципліни передбачає врахування результатів неформальної та інформальної освіти при наявності підтверджуючих документів як окремі кредити вивчення навчальних дисциплін.

Критерії поточного оцінювання знань здобувачів вищої освіти

Участь у дискусіях на лекційних та практичних заняттях, виконання контрольних робіт, індивідуальні та групові творчі завдання, тестування	Критерії оцінювання
90-100%	В повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив усі тестові завдання.

73-89%	Достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки. Правильно вирішив більшість тестових завдань.
55-72%	В цілому володіє навчальним матеріалом викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки. Правильно вирішив половину тестових завдань.
35-54%	Не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності, правильно вирішив меншість тестових завдань.
15-34%	Частково володіє навчальним матеріалом не в змозі викласти зміст більшості питань теми під час усних виступів та письмових відповідей, допускаючи при цьому суттєві помилки. Правильно вирішив окремі тестові завдання.
0-15%	Не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань. Не вирішив жодного тестового завдання.